WIKIPEDIA

Bahaso Aceh

Wikipedia Minangkabau - Lubuak aka tapian ilimu

Bahaso Aceh adolah sabuah bahaso nan ditutuakan dek urang Aceh nan tingga di wilayah pasisia, sabagian padalaman, jo sabagian kapulauan di Aceh. Bahaso Aceh tamasuak dalam rumpun bahaso Chamic, cabang dari rumpun bahaso Melayu-Polinesia, nan iyonyo sandiri cabang dari rumpun bahaso Austronesia.

Bahaso Aceh	
Bahsa/Basa Acèh	
Ditutuakan di	Indonesia
Wilayah	wilayah pasisia Aceh
Etnis	Aceh
Jumlah panutua	3.500.000 (2000) [1] (*indak ado tanggal*)
Rumpun bahaso	Austronesia ▪ Malayu-Polinesia (MP) ▪ MP Inti ▪ Malayu-Sumbawa ▪ Chamic ▪ **Bahaso Aceh**
Kode-kode bahaso	
ISO 639-3	ace

Daftar isi

Silsilah

Bahaso Aceh tamasuak dalam kalompok bahaso Chamic; bahaso-bahaso nan punyo patalian arek jo bahaso Aceh adolah bahaso Cham, Roglai, Jarai, Rade jo anam bahaso lain dalam rumpun bahaso Chamic. Bahaso-bahaso lainnyo nan juo takaik jo bahaso Aceh adolah bahaso Melayu jo bahaso Minangkabau.

Pasebaran

Bahaso Aceh tasebar tarutamo di wilayah pasisia Aceh. Bahaso ko ditutuakan muloi dari Manyak Payed, Aceh Tamiang di pasisia timur sampai ka Trumon, Aceh Selatan di pasisia barat.

Pantai Timur Aceh

1. Kota Sabang
2. Banda Aceh
3. Aceh Besar
4. Pidie
5. Pidie Jaya
6. Bireuen

7. Aceh Utara
8. Lhokseumawe
9. Aceh Timur (kacuali di 3 kecamatan, Serba Jadi, Peunaron jo Simpang Jernih di mano bahaso Gayo dipakai)
10. Langsa
11. Aceh Tamiang, di kecamatan Manyak Payed

Daerah tingkek II jo mayoritas bahaso Aceh.

Pantai barat Aceh

1. Aceh Jaya
2. Aceh Barat
3. Nagan Raya
4. Aceh Barat Daya (kacuali di kecamatan Susoh di mano bahaso Jamee ditutuakan)
5. Aceh Selatan (bacampua jo bahaso Kluet sarato bahaso Jamee)

Fonologi

Barikuik adolah fonem-fonem bahaso Aceh.

Rambu paringatan tsunami dalam duo bahaso, yaitu bahaso Indonesia jo bahaso Aceh.

Vokal[2]

	Muko		Tangah		Lakang	
	muluik	sengau	muluik	sengau	muluik	sengau
Tatutuik	i	ĩ	ɨ	ɨ̃	u	ũ
Tangah tatutuik	e	ɛ̃	ə	ʌ̃	o	ɔ̃
Tangah tabuko	ɛ		ʌ		ɔ	
Tabuko			a	ã		

Vokal biasonyo ado di pasangan muluik/sengau, walaupun hanyo ado tigo vokal sengau patangahan jo ado vokal oral patangahan nan jumlahnyo duo kali labiah banyak. /ʌ/ indak batua-batua di tangah, walaupun nan nampak di siko dek alasan estetika. Baitu pulo, /ɨ/ juo ditampakan sabagai ([ɯ] nan labiah ka balakang. Salain vokal monoftong di atas, bahaso Aceh juo mampunyoi 5 diftong oral, surang-surang jo pasangan sengau:[2]

- /iə ɨə uə ɛə ɔə/
- /ĩə ɨ̃ə ũə ɛ̃ə ɔ̃ə/

Konsonan[3]

	Bibia	Rongga-gigi	Langik-langik	Langik-langik balakang	Celah suaro
Sengau	m	n	ɲ	ŋ	
Letup	p b	t d	c ɟ	k g	ʔ
Desis		s	ʃ		h
Hampiran	w	l	j		
Getar		r			

/s/ adolah alveodental laminal. /ʃ/ sacaro teknis barupo post-alveolar tetapi dikalompokkan dalam kolom langik-langik untuak alasan estetika.

Contoh

- *Peue haba?* = Apo kaba?
- *Haba gèt* = Kaba baiak.
- *Lôn piké geutanyoë han meureumpök lé* = Den kiro wak indak ka basuo lai do.
- *Lôn jép ië u muda* = Den minum aia karambia mudo.
- *Agam ngön inöng* = laki-laki jo padusi
- *Lôn* = Ambo/Den/Awak
- *Kah, droë , Gata* = waang, awak, sanak
- *H'an* = indak
- *Na* = ado
- *Pajôh* = makan
- *Jih, dijih, gobnyan* = inyo
- *Ceudah that gobnyan*. = Gagah bana inyo.
- *Lôn meu'en bhan bak blang thô*. = Awak bamain bola di sawah kariang.

Berkas:Terjemah Al-Qur'an dalam Bahasa Aceh.jpg

Tajamahan Al-Qur'an dalam bahaso Aceh

Rujuakan

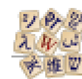
1. Ethnologue (http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=ace)
2. Al-Harbi & Al-Ahmadi (2003)
3. Al-Harbi & Al-Ahmadi (2003)

Pautan lua

- **Bahaso Aceh (http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=ace) di Ethnologue**
- **(Indonesia)** Portal Baraja Bahaso Aceh (http://bahasaaceh.com/)
- **(Indonesia)** Baraja Bahaso Aceh (http://meurunoe.nasabe.com/)

Ado ***edisi Bahaso Aceh*** di Wikipedia

Caliak katarangan manganai ***bahaso aceh*** di Wiktionary.

l · b · s (https://min.wikipedia.org/w/index.php?title=Templat:Bahaso_daerah_di_Indonesia&action=edit) **Bahaso-bahaso di Indonesia**

Bahaso Indonesia (Isyarat [2])

l · b · s (https://min.wikipedia.org/w/index.php?title=Templat:Navbox&action=edit)

Bahaso-bahaso di Sumatera

Aceh • Bangka • Batak Alas-Kluet • Batak (Angkola • Dairi/Pakpak(Singkil) • Karo • Mandailing • Simalungun • Batak Toba) • Col • Devayan (Lekon • Haloban) • Duano[a] • Enggano • Gayo • Haji • Kaur • Komering • Kurinci • Kubu • Lampuang (Lampuang Api • Lampuang Nyo) • Leukon • Loncong • Lubu • Malayu (Malayu Riau)[a] • Malayu Tangah (Besemah • Malayu Bengkulu • Ogan • Semendo • Serawai) • Malayu Jambi • Mentawai • Minangkabau (Aneuk Jamee • Ocu (Kampar) • Dialek Kuantan • Pasisi) [a] • Nasal • Nias • Palembang (Musi) • Pekal • Rejang • Sigulai

l · b · s (https://min.wikipedia.org/w/index.php?title=Templat:Navbox&action=edit)

Bahaso-bahaso di Jawa

Baduy • Batawi • Indonesia Peranakan [1] • Javindo [1] • Jawa • Kangean • *Kawi* • Madura • Osing • Pecok [1] • Sunda • Tengger

l · b · s (https://min.wikipedia.org/w/index.php?title=Templat:Navbox&action=edit)

Bahaso-bahaso di Kapulauan Nusa Tenggara

Abui • Adang • Adonara • Alor • Amarasi • Anakalangu • Bali • Bengkala [2] • Bilba • Bima • Blagar • Bunak [b] • Dela-Oenale • Dengka • Dhao • Ende • Hamap • Helong • Ile Ape • Kabola • Kafoa • Kamang • Kambera • Kedang • Kelon • Kemak [b] • Ke'o • Kepo' • Kodi • Komodo • Kui • Kula • Lamaholot • Lamalera • Lamatuka • Lamboya • Lamma • Laura • Lembata Barat • Lembata Selatan • Levuka • Lewo Eleng • Lewotobi • Lio • Lole • Melayu Bali • Melayu Kupang • Melayu Larantuka • Mamboru • Manggarai • Nage • Nedebang • Ngada • Ngada Timur • Palue • Rajong • Rembong • Retta • Ringgou • Riung • Rongga • Sabu • Sasak • Sawila • Sikka • So'a • Sumbawa • *Tambora* • Tereweng • Termanu • Tetun [b] • Tewa • Tii • Uab Meto • Wae Rana • Wanukaka • Wejewa • Wersing

l · b · s (https://min.wikipedia.org/w/index.php?title=Templat:Navbox&action=edit)

Bahaso-bahaso di Kalimantan

Abal • Ampanang • Aoheng • Bahau • Bakati' • *Barangas* • Bekati' Rara • Bekati' Sara • Bakumpai • Banjar • Basap • Benyadu' • Bidayuh Biatah • Bidayuh Bukar-Sadong • Bolongan • Bukat • Bukitan • Burusu • Dusun Deyah • Dusun Malang • Dusun Witu • Embaloh • Hovongan • Iban [a] • Jangkang • Kayan Mahakam • Kayan Busang • Kayan Sungai Kayan • Kayan Mendalam • Kayan Wahau • Kelabit [a] • Kembayan • Kendayan • Keninjal • Kenyah Kelinyau • Kenyah Wahau • Kereho • Kohin • Lawangan • Lengilu • Lun Bawang • Ma'anyan • Melayu Berau • Melayu Bukit • Melayu Kutai Kota Bangun • Melayu Kutai Tenggarong • Melayu Dayak • Modang • Mualang • Ngaju • Okolod • Ot Danum • Paku • Punan Aput • Punan Merah • Punan Merap • Punan Tubu • Putoh • Ribun • Sa'ban • Sanjau Basap • Sanggau • Seberuang • Segai • Selungai Murut • Semandang • Sembakung Murut • Siang • Tagal Murut • Taman • Tausug • Tawoyan • Tidong • Tunjung • Uma' Lasan • Uma' Lung

l · b · s (https://min.wikipedia.org/w/index.php?title=Templat:Navbox&action=edit)

Bahasa-bahasa di Sulawesi

Andio • Aralle-Tabulahan • Bada • Bahonsuai • Bajau Indonesia • Balaesang • Balantak • Bambam • Banggai • Bantik • Baras • Batui • Behoa • Bentong • Bintauna • Boano • Bobongko • Bolango • Bonerate • Budong-Budong • Bugis • Bungku • Buol • Busoa • Campalagian • Cia-Cia • Dakka • Dampelas • Dondo • Duri • Enrekang • Gorontalo • Kaidipang • Kaili Da'a • Kaili Ledo • Kaili Unde • Kaimbulawa • Kalao • Kalumpang • Kamaru • Kioko • Kodeoha • Konjo Pegunungan • Konjo Pesisir • Koroni • Kulisusu • Kumbewaha • Laiyolo • Lasalimu • Lauje • Lemolang • Liabuku • Lindu • Lolak • Maiwa • Makassar • Melayu Makassar • Melayu Manado • Malimpung • Mamasa • Mamuju • Mandar • Moma • Mongondow • Mori Atas • Mori Bawah • Moronene • Muna • Napu • Padoe • Pamona • Panasuan • Pancana • Pannei • Pendau • Ponosakan • Rahambuu • Rampi • Ratahan • Saluan • Sangir • Sarudu • Sedoa • Seko Padang • Seko Tengah • Selayar • Suwawa •

Tae' • Taje • Tajio • Talaud • Taloki • Talondo' • Toala' • Tolaki • Tomadino • Tombelala • Tombulu • Tomini • Tondano • Tonsawang • Tonsea • Tontemboan • Topoiyo • Toraja-Sa'dan • Totoli • Tukang Besi Selatan • Tukang Besi Utara • Ulumanda' • Uma • Waru • Wawonii • Wolio • Wotu

l · b · s (https://min.wikipedia.org/w/index.php?title=Templat:Navbox&action=edit)

Bahasa-bahasa di Kepulauan Maluku

Alune • Amahai • Ambelau • Aputai • Asilulu • Babar Tenggara • Babar Utara • Banda • Barakai • Bati • Batuley • Benggoi • Boano • Bobot • Buli • Buru • Dai • Damar Barat • Damar Timur • Dawera-Daweloor • Dobel • Elpaputih • Emplawas • Fordata • Galela • Gamkonora • Gane • Gebe • Geser-Gorom • Gorap • Haruku • Hitu • Horuru • Hoti • Huaulu • Hukumina • Hulung • Ibu • Ili'uun • Imroing • Kadai • Kaibobo • Kamarian • Kao • Karey • Kayeli • Kei • Kisar • Koba • Kola • Kompane • Kur • Laba • Laha • Larike-Wakasihu • Latu • Leti • Liana-Seti • Lisabata-Nuniali • Lisela • Lola • Loloda • Lorang • Loun • Luang • Luhu • Maba • Makian Barat • Makian Timur • Melayu Ambon • Melayu Bacan • Melayu Banda • Melayu Maluku Utara • Mangole • Manipa • Manombai • Manusela • Mariri • Masela Barat • Masela Tengah • Masela Timur • Masiwang • Modole • Moksela • Naka'ela • Nila • Naulu Selatan • Naulu Utara • Nusa Laut • Oirata • Pagu • Palumata • Patani • Paulohi • Perai • Piru • Roma • Sahu • Salas • Saleman • Saparua • Sawai • Seit-Kaitetu • Selaru • Seluwasan • Sepa • Serili • Serua • Sula • Tabaru • Taliabu • Talur • Tarangan Barat • Tarangan Timur • Tela-Masbuar • Teluti • Teor • Ternate • Ternateño[1] • Te'un • Tidore • Tobelo • Tugun • Tugutil • Tulehu • Ujir • Waioli • Watubela • Wamale Selatan • Wamale Utara • Yalahatan • Yamdena

l · b · s (https://min.wikipedia.org/w/index.php?title=Templat:Navbox&action=edit)

Bahasa-bahasa di Papua

Abinomn [3] • Abun [3] • Aghu • Airoran • Ambai • Anasi • Ansus • Arandai • Arguni • As • Asmat Pantai Kasuari • Asmat Tengah • Asmat Utara • Asmat Yaosakor • Atohwaim • Auye • Awbono • Awera • Awyi • Awyu Asue • Awyu Tengah • Awyu Edera • Awyu Jair • Awyu Utara • Awyu Selatan • Bagusa • Baham • Barapasi • Bauzi • Bayono • Bedoanas • Beneraf • Berik • Betaf • Biak • Biga • Biritai • Bonggo • Burate • Burmeso • Burumakok • Buruwai • Busami • Citak • Citak Tamnim • Dabe • Damal • Dani Lembah Bawah • Dani Lembah Tengah • Dani Lembah Atas • Dani Barat • Dao • Dem • Demisa • Dera • Diebroud • Dineor • Diuwe • Doutai • Duriankere • Dusner • Duvle • Edopi • Eipomek • Ekari • Elseng [3] • Emem • Eritai • Erokwanas • Fayu • Fedan • Foau • Gresi • Hatam [3] • Hupla • Iau • Iha • Iha Pijin [4] • Irarutu • Iresim • Isirawa • Itik • Iwur • Jofotek-Bromnya • Kaburi • Kais • Kaiy • Kalabra • Kamberau • Kamoro • Kanum Bädi • Kanum Ngkâlmpw • Kanum Smärky • Kanum Sota • Kapauri • Kaptiau • Karas • Karon Dori • Kaure • Kauwera • Kawe • Kayagar • Kayupulau • Kehu [5] • Keijar • Kemberano • Kembra [5] • Kemtuik • Ketengban • Ketum • Kimaghima • Kimki • Kirikiri • Kofei • Kokoda • Kombai • Komyandaret • Konda • Koneraw • Kopkaka • Korowai • Korupun-Sela • Kosare • Kowiai • Kuri • Kurudu • Kwer • Kwerba • Kwerba Mamberamo • Kwerisa • Kwesten • Kwinsu • Legenyem • Lepki [5] • Liki • Maden • Mai Brat • Mairasi • Maklew • Melayu Papua • Mander • Mandobo Atas • Mandobo Bawah • Manem • Manikion • Mapia • Marau • Marind • Marind Bian • Masimasi • Massep [3] • Matbat • Mawes • Ma'ya • Mekwei • Meoswar • Mer • Meyah • Mlap • Mo • Moi • Molof [5] • Mombum • Momina • Momuna • Moni • Mor • Mor • Morai • Morori • Moskona • Mpur [3] • Munggui • Murkim [5] • Muyu Utara • Muyu Selatan • Nafri • Nakai • Nacla • Namla [5] • Narau • Ndom • Nduga • Ngalum • Nggem • Nimboran • Ninggerum • Nipsan • Nisa • Obokuitai • Onin • Onin Pijin [4] • Ormu • Orya • Papasena • Papuma • Pom • Puragi • Rasawa • Riantana • Roon • Samarokena • Saponi • Sauri • Sause • Saweru • Sawi • Seget • Sekar • Semimi • Sempan • Sentani • Serui-Laut • Sikaritai • Silimo • Skou • Sobei • Sowanda • Sowari • Suabo • Sunum • Tabla • Taikat • Tamagario • Tanahmerah • Tandia • Tangko • Tarpia • Tause • Tebi • Tefaro • Tehit • Tobati • Tofanma [5] • Towei • Trimuris • Tsaukambo • Tunggare • Una • Uruangnirin • Usku [5] • Viid • Vitou • Wabo • Waigeo • Walak • Wambon • Wandamen • Wanggom •

Wano • Warembori • Wares • Waris • Waritai • Warkay-Bipim • Waropen • Wauyai • Woi • Wolai • Woria • Yahadian • Yale Kosarek • Yali Angguruk • Yali Ninia • Yali Lembah • Yaqay • Yarsun • Yaur • Yawa • Yei • Yelmek • Yeretuar • Yetfa • Yoke • Zorop

[1] Kreol • [2] Bahaso isyarat • [3] Bahaso isolat • [4] Bahaso Pidgin • [5] Indak diklasifikasikan
[a] juo dituturkan di Malaysia jo/ Brunei Darussalam. • [b] juo dituturkan di Timor Leste, Papua Nugini jo/ nagara-nagara Oseania lainnyo. *Italik*: Bahaso punah atau bahaso mati.

[*]**Catatan**: Kalimantan jo Papua di siko hanyo nan tamasuak dalam teritori Indonesia.
